

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

Plats och tid	digitalt kl. 10:00-16:00
Protokollet omfattar	§§12-17
Beslutande ledamöter	Kenneth Andersson (S) (ordförande) §12 Elmer Eriksson (M) (vice ordförande) §12 Anna Dahlén (V) (2:e vice ordförande) §12 Ingrid Sundman (L) §12 Margareta Gustavsson (S) §12 Elin Segerstedt Söderberg (M) §12 Gunilla Lundström (S) §12
Ej tjänstgörande ersättare	
Övriga närvarande	Emma Brännström (sekreterare) §12 Gunilla Larsson (strateg) §12 Magnus Burstedt (enhetschef) §14 Christer Wilhelmsson (områdeschef) §14 Anna Sundén (områdeschef) §14 Matthias Schenkel (verksamhetschef) §14
Justeringens plats och tid	digital , 2025-03-18
Sekreterare	Emma Brännström
Ordförande	Kenneth Andersson (S)
Justerande	Elmer Eriksson (M)

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

ÄRENDELISTA

- § 12 Justering
- § 13 Fastställande av föredragningslista 2025 -Beredning för funktionshinder och samverkan, BFS
- § 14 Informationer 2025 - Beredning för funktionshinder och samverkan, BFS
- § 15 Information 2025 - samråd nationella minoriteter
- § 16 Information 2025 samråd funktionshinderfrågor
- § 17 Nämndens riktade uppdrag till dess beredningar

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

§ 12 Justering

Sammanfattning

Elmer Eriksson (M) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt den 18 mars.

Förslag till beslut

Elmer Eriksson (M) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt den 18 mars.

Beslut

Elmer Eriksson (M) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt den 18 mars.

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

**§ 13 Fastställande av föredragningslista 2025 -Beredning för
funktionshinder och samverkan, BFS
HSN 96-2025**

Förslag till beslut

Föredragningslista fastställs enligt program

Beslut

Föredragningslista fastställs enligt program

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

**§ 14 Informationer 2025 - Beredning för funktionshinder och
 samverkan, BFS
 HSN 98-2025**

Sammanfattning

Emma Brännström och Gunilla Larsson informerar om den dialog med Myndigheten för delaktighet (MFD) som ägde rum veckan innan. MFD har i uppdrag att föra dialog med kommuner, regioner, civilsamhälle utifrån FN:s rekommendationer för att sedan rapportera till regeringen. Rekommendationerna handlar om vad Sverige behöver göra för att till fullo leva upp till Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning finns till för att granska hur de stater som har ratificerat konventionen genomför och efterlever konventionen.

FN-kommitténs slutsatser och rekommendationer till Sverige är omfattande och alla berör inte regioner. I beredningen lyfts några utvalda punkter som Sverige behöver förbättra/utveckla:

- Förbättra samordningen mellan regionernas och kommunernas insatser för att genomföra konventionen. Man understryker vikten av samordning, samverkan och samråd (ökad delaktighet).
- Främja universell utformning.
- Garantera möjligheter till digital tillgänglighet – kommentar att BFS kommer få information i april om hur regionen jobbar med detta och vilka utvecklingsområden som finns.

Det allmänna hälsotillståndet inom gruppen med funktionshinder är sämre än hos övriga befolkningen. FN rekommenderar bland annat att förbättra tillgång till information på lika villkor och, mot en överkomlig kostnad, till tillgänglig, kvalitativ och kulturanpassad medicinsk utrustning och hälso- och sjukvård.

Man ser en återgång till medicinsk syn på funktionsnedsättning och rekommendationer för att förhindra detta är en systematisk involvering vid planering, utformning, övervakning och utvärdering av hälso- och sjukvården samt stärka genomförandet av den på mänskliga rättigheter grundade synen på funktionshinder. Alltså ökat fokus på vad i samhället gör att man känner sig hindrad. Kommittén ser också en skillnad i tillgång till vård mellan olika enheter. Detta behöver åtgärdas.

Angående institutioner och särskilda boenden så trycker man på vikten av tillgång till adekvata boenden och relevant kompetens. Ökad kunskap om våld i boenden.

Gällande området "Aktivt deltagande i samhället" så ser man flera områden som behöver förbättras:

- Ojämnt deltagande i kultur- och fritidsverksamhet
- Minskning i ledsagarservice – förutsättning för aktiv fritid
- Valdeltagandet lägre bland personer med funktionsnedsättning

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

- Underskott på bostäder för personer med funktionsnedsättning
- Otillgänglig krisinformation

Det finns behov av kunskapshöjande insatser, för anställda och allmänhet.

I beredningen diskuterar man hur man kan jobba vidare med detta. Till exempel ha dialog med regionens beredskapsområde.

HSN beslut om att se över riktlinjen för organisationsbidrag:

Emma Brännström informerar om att man kommer ha ett möte med kulturstrateg som jobbar med bidrag (kultur) och folkhälsa för att se på vilket sätt man kan skapa enhetlighet i regionens hantering av bidrag som kan ansökas om – för att det i kontakt med medborgare ska vara lätt att hitta och förstå.

Förslag på förtydligande i riktlinjen för organisationsbidrag kommer att lyftas senare i år och beslut om innan nästa ansökningsperiod.

SKR - nätverk för förtroendevalda som arbetar med nationella minoriteter

Elmer Eriksson och Anna Dahlén ger information om SKR nätverksträff som varit i februari. 27 deltagare (kommuner och regioner), men ganska grundläggande information inledningsvis. Det svåraste är att få till god samverkan med judar och romer, gäller i hela landet. De informerade i nätverket om den skyltning som region Västerbotten gör just nu på olika hälsocentraler där man skrivit namnet på hälsocentralen på olika minoritetsspråk. Man pratade om att Länsstyrelsen inte längre har nationella minoriteter i sitt uppdrag samt att sänkt statsbidrag oroar. Mötet utmynnade i ett digitalt forum där man kan dela dokument. Finns stort behov av att jobba tillsammans.

Matthias Schenkel, verksamhetschef Hjälpmedelsverksamheten

Matthias delar ett bildspel. Han delger budgetavslut 2024, som visar negativ balans vilket beror på att kostnader för hjälpmedel ökat, samt extrakostnader för nya lokaler. Men själva verksamheten går generellt bra rent ekonomiskt.

Rapport från MFD om hjälpmedel kom i slutet av 2024. Regeringen uppdrog att kartlägga och föreslå förbättringar, till exempel att man måste stärka förskrivningsprocessen och öka kompetens, utveckla upphandlingsformerna, skapa gemensamma riktlinjer när det gäller konsumentprodukter som hjälpmedel. MFD rekommenderar bland annat att det tillskapas ett nationellt kunskapscentrum.

Regeringen ger Socialstyrelsen uppdrag att ta fram förslag till nationell strategi och handlingsplan för en effektiv och jämlik rehabilitering, habilitering och användning av hjälpmedel. Uppdraget ska slutredovisas 30 maj 2026.

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

Det är på gång en förstudie om MTU (medicinteknisk utrustning) i hemmet tillsammans med MT (VIMT). Medicinsk teknik i hemmet, i stället för att vårdas på NUS. MT är tekniska förvaltare för vissa produkter, hjälpmedel VB för andra, och man behöver reda ut vem göra vad och vem har ansvar för vad. Man ser över om det finns möjlighet till samarbete mellan kommun och regionen, struktur för att hantera frågorna finns (koordinatorerna, hjälpmedelsråd och samverkansstruktur).

Centraliserad logistik, det pågår ett arbete och beredningen kommer hållas uppdaterad.

Focus hjälpmedelsmässan på Nolia 14–15 maj, BFS besöker mässan 15 maj.

Tolkcentralen flyttar till nya lokaler, vilket spara pengar för regionen. Tolkcentraler har fått ökat statsbidrag för 2025.

Kundenkät 2025 – 199 förskrivare har svarat och ska sammanställas samt delges beredningen.

MDR – direktiv för medicinskteknisk utrustning, behöver lyftas på högsta nivå, eftersom direktivet bestämmer livslängd på produkter och att vi behöver köpa in nya hjälpmedel för ca 11 miljoner per år.

Arbetsmiljö: många obehöriga som genar över gården och det finns därför ett behov av staket för 160 000 kr ungefär.

Mycket hög arbetsbelastning. Varenda personal är finansierad antingen via intäkter från kommun eller region, och det är svårt att anställa fler. Väntetider för medborgare beror mest på att det saknas förskrivare.

Anna Sundén, ny områdeschef och Christer Wilhelmsson, överlämnande områdeschef.

Christer berättar att man har haft överlämningssamtal och att det nu pågår en praktisk överlämning till Anna. Anna började sin tjänst 1 februari. Av de 10 verksamheter som nu ingår i område 2 så kommer 8 från Christer. Anna kommer vara en representant i länssamverkansgruppen.

Förväntningar från BFS på områdeschefen är att vara tillgänglig vid behov. Som representant och för att ge tyngd i frågor som rör samverkan där regionen är inblandad. Engagerad i de frågor som beredningen hanterar. Man behöver se den ojämlika vården och de olika hälso-nivåerna för olika grupper.

Habiliteringen är en väl fungerande verksamhet, finns i hela länet. På Hjälpmedel har det varit något fler saker att hantera, med kostnadsökning och behov av hjälpmedel. Samverkan mellan region och kommunerna fungerar väl.

Beredningen informerar om sitt uppdrag som är ganska brett, där man följer verksamheter men även har ett samordningsansvar. Det breda uppdraget löper horisontellt och berör inte bara hälso- och sjukvård. Frågor som rör nationella minoriteter och funktionsrätt berör även övriga nämnder. Det kommer framöver vara mycket jobb runt de rekommendationer som kommer från FN. Beredningen lyfter även frågan om köpta NPF-utredningar, och att det är viktigt att tänka hela kedjan. Ofta ser man bara på köpen men glömmer bort vad det innebär i nästa steg. Finns det något arbete som ser över vilka utredningar man verkligen behövs? De vi köper är oftast mer omfattande än vad som behövs? Christer svarar att man nu inte gör allt på alla, man gör good enough. Det gäller att vara noggrann i upphandling och som områdeschef har man möjlighet att se hela flödet. Sist nämnd detta med digital tillgänglighet som BFS ska följa framöver.

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

Magnus Burstedt, enhetschef Centrum för sällsynta diagnoser.

Magnus visa ett bildspel och berättar om vad Centrum för sällsynta diagnoser (CSD) arbetar med.

Aktuell definition av sällsynt diagnos är om 1 person per 2000 invånare har den. Ca 6000 kända diagnoser. Koderna är ofullständiga vilket gör att det är svårt att veta exakt hur många med sällsynta diagnoser vi har. Därför har man startat en nationell funktion för samordning och koordinering, spridning av kunskap och information, bidra till utbyte av kunskap, information och erfarenheter, inventera tillgängliga resurser samt Internationellt utbyte.

CSD är inte en vårdande enhet, utan en stödjande enhet för vårdgivare, patienter och anhöriga, samt andra aktörer som berörs av sällsynta hälsotillstånd. Man har ett "hela livet"-perspektiv och syftet med arbetet är att bidra till en förbättrad situation för barn och vuxna med sällsynta diagnoser. Såväl brukare som samhällsaktörer ska kunna få stöd med information och samordning.

Man arbetar för att säkerställa en sammanhållen vårdkedja genom livet på lokal, regional och nationell nivå. Vårdförloppet inleds vid misstänkt eller fastställd sällsynt sjukdom som kan innebära komplext vårdbehov. Misstanke kan uppstå i all vård oavsett huvudman. Vårdförloppet avslutas då misstanke om sällsynt sjukdom avskrivs, om patienten har en sällsynt sjukdom men det fortsatta vårdbehovet förväntas inte bli komplext eller tillståndet omfattas av ett specifikt vårdförlopp. Vårdförloppet syftar till att:

Minska tid till diagnos vid sällsynt sjukdom med komplext vårdbehov.

Förenkla vägen till rätt kompetens med tydliga remissvägar

Säkerställa kontinuiteten inom vården genom exempelvis övergång från barn- till vuxenvård.

Implementera multidisciplinära konferenser (MDK) för upprättande av samordnande individuell vårdplan och utse en fast vårdkontakt. MDK kan även initieras av patient och närstående.

Den individuella vårdplanen regelbundet följs upp, med fördel tillsammans med patient och närstående

Skapa en ökad trygghet för patient och närstående genom delaktighet och kontinuerlig information

Utmaningarna för CSD ligger bland annat i begränsade resurser (ej regionalt finansierat) och att det ej finns en linjestruktur (vilket gör det svårt att få till ett stabilt vårdförlopp). Möjligheten att upptäcka sällsynta diagnoser är förbättrats väldigt mycket, men det krävs doktorer för detta arbete. I norra sjukvårdsregionen har man haft för få doktorer som bemannar detta (ca 1 doktor / 180 000 invånare). Vi måste bygga ett system som är robust så att alla som besöker första linjen (primärvård) så ska de veta vart man kan vända sig. Inte går miste om kunskap som finns någon annanstans. Socialstyrelsen jobbar med en ny strategi, vi hoppas i och med den kunna flytta kunskap dit patienten är. Socialstyrelsen har identifierat 6 prioriterade fokusområden:

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

1. Tidig diagnos och jämlik tillgång till vård
2. Samordnade vårdinsatser
3. Kunskap om patientgruppen
4. Delaktighet för patienter och närstående
5. Synliggörande av sällsynta hälsotillstånd
6. Samordning för långsiktig hållbarhet

Beslut om strategi fattas i december 2025.

Förslag till beslut

Information delgiven

Beslut

Information delgiven

Beslutsunderlag

- FN rekommendationer REGIONER
- BFS 2025-03-13 Hjälpmedelsverksamhet

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

§ 15 **Information 2025 - samråd nationella minoriteter**
HSN 105-2025

Förslag till beslut

Information delgiven

Beslut

Information delgiven

Beslutsunderlag

- Protokoll samråd mellan region Västerbotten och samer 2025-01-27
- Sammanträdesanteckningar samråd sverigefinnar och tornedalingar, kväner och lantalaiset 2025-02-17

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

§ 16 Information 2025 samråd funktionshinderfrågor
HSN 106-2025

Sammanfattning

Samråd hölls 2025-03-10

Förslag till beslut

Information delgiven

Beslut

Information delgiven

Beslutsunderlag

- Samråd mellan regionen och patient- och funktionshinderrörelsen
Samrådsanteckningar 2025-03-10 signed

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

§ 17 Nämndens riktade uppdrag till dess beredningar
HSN 202-2025

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har i sin verksamhetsplan 2025 riktad ett antal uppdrag till sina beredningar (Beredning för funktionshinder och samverkan (BFS) samt Beredning för Primärvård och Tandvård (BFS)). Uppdragen är följande:

Att i samverkan med beredningen för Folkhälsa följa arbetet med att utarbeta en handlingsplan utifrån den av Regionfullmäktige fastställda strategin för Folkhälsa och Funktionsrätt (BFS)

Beredningen för funktionshinder och samverkan ges i uppdrag att kartlägga förutsättningar för funktionshinderforskning inom regionen (BFS)

Att utifrån HSN:s mål beträffande "våld i nära relationer" följa frågan utifrån länets underrepresenterade grupper och minoriteter (BFS)

Inom ramen för pågående arbeten och med nya aktiviteter arbeta för att uppnå Socialstyrelsens nationella riktvärde för fast läkarkontakt om 1100 pat/ specialist i primärvården. Arbetet pågår under hela mandatperioden med årlig delrapport (BPT)

Beredningen för primärvård och tandvård ges i uppdrag att följa Folk tandvårdens arbete med kompetensförsörjning samt rekrytering så att medborgarnas rätt till förebyggande och god tandhälsa säkras. (BPT)

Uppdragsdirektiv som i korthet beskriver genomförande och resurser för uppdragen har upprättats.

Förslag till beslut

Beredningen för funktionshinder och samverkan föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att fastställa bredningarnas uppdragsdirektiv med följande ändring:

I beredningen för funktionshinder och samverkans uppdragsdirektiv som rör våld i nära relationer ändra texten under rubriken "uppdrag" från "*Att utifrån HSN:s mål beträffande våld i nära relationer följa frågan utifrån länets underrepresenterade grupper och minoriteter*" till "*Att utifrån hälso- och sjukvårdsnämndens mål beträffande "våld i nära relationer" följa frågan utifrån de grupper som ingår i beredningens fokusområde, dvs funktionshindrade och minoriteter*"

Överläggning

Beredningen noterar att texten under rubriken "uppdrag" uppdragsdirektivet gällande våld i nära relationer inte stämmer överens med den formulering för detta uppdrag som finns i den beslutade nämndplanen, HSN Dnr 746-2024, punkt 3.3. För att

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2025-03-13

uppdragsdirektivet ska ha samma formulering som är beslutad i hälso- och sjukvårdsnämndens nämndplan för 2025 föreslås därför en korrigering av texten.

Beslut

Beredningen för funktionshinder och samverkan föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att fastställa bredningarnas uppdragsdirektiv med följande ändring:

I beredningen för funktionshinder och samverkans uppdragsdirektiv som rör våld i nära relationer ändra texten under rubriken "uppdrag" från "*Att utifrån HSN:s mål beträffande våld i nära relationer följa frågan utifrån länets underrepresenterade grupper och minoriteter*" till "*Att utifrån hälso- och sjukvårdsnämndens mål beträffande "våld i nära relationer" följa frågan utifrån de grupper som ingår i beredningens fokusområde, dvs funktionshindrade och minoriteter*"

Beslutsunderlag

- Nämndens riktade uppdrag till dess beredningar
- HSN mål avseende Våld i nära relationer 2025_underrepresenterade grupper
- Uppdrag från HSN till BFS Handlingsplan
- Kartlägga förutsättningar för funktionshinderforskning inom Region Västerbotten_BFS

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**